

Päätös ympäristönsuojelulain (527/2014) 136 §:n mukaisen pilaantuneen maaperän puhdistamista koskevan ilmoituksen johdosta

Ilmoituksen tekijä

Suomalainen Energiaosuuskunta (SEO)
Viipurintie 11, 15150 Lahti 5150 Lahti

Puhdistettavan alueen osoite, ja kiinteistö

Ysitie 1543, 41500 Hankasalmi

77-419-1-286

Kiinteistön omistaja

Suomalainen Energiaosuuskunta (SEO)
Viipurintie 11, 15150 Lahti 5150 Lahti

Vireilletuloperuste

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 136 §

Alueen aiempi käyttö ja tuleva käyttö

Kohteella on toiminut useiden vuosikymmenien ajan automaattinen polttoaineiden jakeluasema. Kohteessa on tehty muutostöitä 2000-luvun alkupuolella. Jakelutoiminta päättyi syksyllä 2020. Purkutyöt suoritettiin syksyllä 2022.

Maksu

550 €

Lähiympäristö

Osoitteessa Ysitie 1543, Hankasalmi, on toiminut SEO polttoaineiden jakeluasema, jonka toiminta on loppunut ja kohteella suoritettiin purkutyöt syksyllä 2022. Suomalainen Energiaosuuskunta SEO toimitti ilmoituksen jakeluasematoiminnan lopetusilmoituksen 29.8.2022 Laukaan kunnan ympäristönsuojeluun. Toiminnan lopetusilmoituksen pohjalta Laukaan ympäristönsuojelu pyysi toimittamaan tarkemman suunnitelman maaperätutkimuksen toteutuksesta ennen tutkimustenaloittamista. Tutkimussuunnitelma, joka on päivätty 6.9.2022, toimitettiin Laukaan ympäristönsuojelulle.

Kohteella todettiin purkutöiden alkuvaiheessa pilaantunutta maa-ainesta, jonka jälkeen oltiin yhteydessä Keski-Suomen ELY-keskukseen. ELY-keskukselle toimitettiin myös tutkimussuunnitelma. Keski-Suomen ELY-keskus antoi luvan poistaa pilaantunutta maa-ainesta 150 tonnia.

18.9.2023

KESELY/3225/2022

Kunnostuskohde rajautuu pohjoisessa ja idässä metsään. Etelässä kunnostuskohde rajautuu Ysitiehen ja lännessä Revontulitiehen

Maaperä- sekä pinta ja pohjavesitiedot

Kohteen maaperä on pääsääntöisesti hiekkaa tai hiekkamoreenia. Kohde ei sijaitse luokitetulla pohjavesialueella. Lähin muuhun vedenhankintakäyttöön soveltuva pohjavesialue Halmeniemi (0907702) sijaitsee n. 4,2 kilometrin päässä lounaassa kunnostuskohteelta. Lähin pintavesi Iso-Virmas sijaitsee n. 150 metrin päässä pohjoisessa ja idässä kunnostuskohteelta.

Alueella tehtyt maaperä ja pohjavesitutkimukset

Kohteella on tehty maaperän pilaantuneisuuden tutkimus 27.8.2013 PTI-Palvelut Oy:n toimesta. Tutkimuksessa kairattiin viisi tutkimuspistettä, jotka ulottuivat 1,2...3,8 metrin syvyyteen maanpinnasta. Tutkimuspisteet sijoiteltiin mittarikentän sekä säiliö- ja täyttöpaikan alueille.

Tutkimuksessa todettiin mittarikentän pohjoispuolella öljyhiilivetyjen summapitoisuus 780 mg/kg, joka koostuu pääasiassa raskaista jakeista C21-C40, jonka pitoisuus oli 730 mg/kg. Pitoisuus ylittää VNa 214/2007 mukaisen alemman ohjearvon raja-arvon 600 mg/kg.

Pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arviointi

Keski-Suomen ELY-keskus, Pekka Pulkkinen antoi sähköpostitse luvan poistaa pilaantunutta maa-ainesta luvanvaraiseen vastaanottopaikkaan 150 tonnia. Määrän ylittyessä tulee laatia Pima-ilmoitus, joka laaditaan kunnostuksen jälkeen.

Pilaantunutta maa-ainesta poistettiin 508,17 tonnia. Pima-ilmoitus toimitetaan loppuraportin yhteydessä ELY-keskukselle.

Kunnostuksen tekeminen

Pilaantuneen maaperän kunnostaminen tehtiin massanvaihdolla purkutöiden yhteydessä syyskuussa 2022. Kunnostaminen toteutettiin tutkimussuunnitelman mukaisesti. Maanäytteitä kerättiin mittarikentän, säiliö- ja täyttöpaikanalueelta sekä polttoaineenerottimen alueelta. Lisäksi kaivumassat näytteistettiin. Maanäytteistä mitattiin öljyhiilivetyjen kokonaispitoisuuksia PetroFlag-kenttäanalysaattorilla, sekä haihtuvia yhdisteitä PID-kenttämittarilla.

Maaperän tutkiminen sekä kunnostaminen aloitettiin mittarikentän alueelta. Mittarikentän kaivumassoista kerättiin näytteet 1 ja 2, joille mitattiin PetroFlag kenttämittarilla pitoisuudet 2 450 mg/kg ja 2 888 mg/kg. Korkean aistinvaraisen havainnon perusteella PetroFlag -kenttämittaukset tehtiin 10 gramman maa-aines määrän sijaan 5 gramman maa-aines määrällä. Mittarikentältä ajettiin näytteiden 1 ja 2 mukaiset maa-ainekset Mustankorkean vastaanottopaikkaan. Mittarikentän jälkeen siirryttiin säiliöalueelle, josta kerättiin pintakerroksesta näyte 3 ja säiliöiden

18.9.2023

ympäriä näyte 5. Molemmille näytteille mitattiin PetroFlag -kenttämittarilla alle 100 mg/kg pitoisuudet. PID-mittarilla mitattiin alle 20 ppm pitoisuudet. Säiliöiden alapuolisesta maaperästä kerättiin näyte 4, jossa todettiin aistinvaraisesti kuin kenttämittarillakin pilaantuneisuutta. Pilaantuneet maa-ainekset poistettiin ja toimitettiin Mustankorkean vastaanottoaikkaan.

Mittarikentällä jatkettiin pilaantuneen maa-aineksen kaivua, sillä näytteissä 7 ja 8, jotka kerättiin mittarikentältä ja mittarikentän takareunasta, todettiin kenttätestein ja aistinvaraisesti pilaantuneisuutta. Pilaantuneet maa-ainekset toimitettiin Mustankorkealle. Mittarikentältä kerättiin poistettujen pilaantuneiden maa-ainesten jälkeen uudet näytteet 9, 10, 11 ja 16, joissa ei aistinvaraisesti tai kenttätestein todettu pilaantuneisuutta, eikä kaivua jatkettu. Mittarikentältä säiliöalueelle päin kerättiin näyte 12, jossa todettiin vielä aistinvaraisesti ja kenttätestein pilaantuneisuutta ja maa-ainekset poistettiin ja toimitettiin Mustankorkealle. Kaivun jälkeen kerättiin näyte 17, jossa pilaantuneisuutta ei enää todettu. Mittarikentän alueelta kasalle kaivetuista maa-aineksista kerättiin näyte 15, jotka todettiin pilaantuneiksi kenttämittarilla ja näin ollen toimitettiin Mustankorkealle.

Säiliö- ja täyttöpaikalta kerättiin vielä uudet näytteet 13 ja 14 kaivun jälkeen, ja näytteissä ei todettu aistinvaraisesti tai kenttätestein pilaantuneisuutta.

Polttoaineenerotin purettiin ja poistettiin purkutöiden yhteydessä ja kaivannon pohjalta kerättiin näyte 6, jossa ei todettu aistinvaraisesti tai kenttätestein pilaantuneisuutta.

Purun yhteydessä syntyneistä betoneista kerättiin näyte Betoni 1, josta analysoitiin öljyhiilivedyt C5-C40. Öljyhiilivetyjen summapitoisuudeksi analysoitiin 240 mg/kg, ja betonit ajettiin Mustankorkea Oy:lle Jyväskylään.

Jatkotoimenpiteet

Kaivupinnoilta kerättiin lopuksi jäännöspitoisuusnäytteet. Jäännöspitoisuusnäytteiden tulokset alittavat laboratorion määräysrajat tai VNa mukaisen kynnysarvon, joten alueella ei katsota olevan lisätutkimus- tai lisäkunnostustarvetta.

Ratkaisu

Keski-Suomen ELY-keskus on tarkastanut Hankasalmen kunnassa sijaitsevan kiinteistön 77-419-1-286 pilaantunutta maaperää koskevan ilmoituksen ja hyväksyy siinä esitetyn maaperän puhdistamisen seuraavin ehdoin:

Puhdistustavoitteet

- 1 Alueelta tulee poistaa pilaantuneet maa-ainekset, joiden haitta-ainepitoisuudet ylittävät valtioneuvoston asetuksen 214/2007 mukaisen alemman ohjearvotason. Lisäksi alueelta tulee poistaa jätteensekaiset maa-ainekset, jotka sisältävät jätettä yli 10 painoprosenttia.

18.9.2023

KESELY/3225/2022

- 2 Kaivettujen maa-ainesten haitta-ainepitoisuudet tulee tutkia ennen niiden kuljettamista vastaanottoon. Maanäytteistä tulee analysoida vähintään aiemmissa tutkimuksissa todettujen haitta-aineiden pitoisuudet. Näytteet on otettava ja analysoitava siten, että kaivetun maa-aineksen haitta-ainepitoisuudet saadaan edustavasti selvitettyä.

Maa-ainesten käsittely, varastointi ja kuljettaminen

- 3 Poistettavat pilaantuneet ja/tai jätteensekaiset maa-ainekset sekä kohonneita haitta-ainepitoisuuksia sisältävät maa-ainekset, joita ei hyödynnetä määräyksen 5 mukaisesti, on toimitettava ominaisuuksiensa mukaisesti ensisijaisesti hyödynnettäviksi ja toissijaisesti loppukäsiteltäviksi vastaanottoaikaan, jolla on lupa vastaanottaa kyseisiä maa-aineksia.
- 4 Mikäli alueella on tarpeen välivarastoida haitta-ainepitoisia maa-aineksia, tulee välivarastoinnin olla mahdollisimman lyhytaikaista. Välivarastoitava maa-aines ei saa sisältää helposti kulkeutuvia haitta-aineita. Välivarastoitava maa-aines on peitettävä, jos sääolosuhteet ovat sellaiset, että maa-ainekset voivat levitä tuulen tai sadevesien mukana.
- 5 Kaivantojen täytöissä voidaan hyödyntää alueelta kaivettavia maa-aineksia, joiden haitta-ainepitoisuudet eivät ylitä määräyksen 1 mukaisia puhdistustavoitteita.
- 6 Työn aikainen maankaivu ja liikenne on toteutettava siten, ettei niistä aiheudu pöly- tai meluhaittoja. Pilaantunut maa-aines on peitettävä kuljetuksen ajaksi. Pilaantuneiden maa-ainesten kuljetuksista on laadittava siirtoasiakirjat, joista tulee ilmetä jätelain (646/2011) 121 §:n edellyttämät tiedot. Siirtoasiakirjat on oltava mukana kuljetuksen aikana ja se on luovutettava jätteen vastaanottajalle. Siirtoasiakirjoja on säilytettävä kolme vuotta. Jätteen saa antaa kuljetettavaksi vain jätehuoltorekisteriin hyväksytylle toiminnanharjoittajalle.

Kaivualueen jäännöspitoisuudet

- 7 Kaivutyön lopuksi kaivantojen seinämistä ja pohjista tulee ottaa jäännöspitoisuusnäytteet. Ne on otettava niin, että kaivualueen maaperään jäävät haitta-ainepitoisuudet tulevat luotettavasti selvitettyiksi. Näytteistä on analysoitava laboratoriossa vähintään kyseisellä kaivualueella tehdyissä tutkimuksissa todettujen haitta-aineiden pitoisuudet.

Tiedottaminen, kirjanpito ja raportointi

- 8 Puhdistamisen aikana on pidettävä kirjaa näytteenotosta ja eri käsittelypaikkoihin toimittavien maa-ainesten haitta-ainepitoisuuksista sekä pilaantuneen maa-aineksen ja muiden jätejakeiden määristä ja sijoituskohdista.

18.9.2023

KESELY/3225/2022

- 9 Mikäli puhdistamisen aikana maaperässä havaitaan haitta-aineita, joita ei ole todettu alueella aiemmin tehdyissä tutkimuksissa tai havaitaan muita lähtötiedoista poikkeavia asioita, jotka voivat vaikuttaa mahdollisiin ympäristö- ja/tai terveysriskeihin, on kyseisistä havainnoista ilmoitettava viipymättä Keski-Suomen ELY-keskukselle.
- 10 Työn päätyttyä on laadittava loppuraportti, jossa on esitettävä ainakin seuraavat tiedot:
- puhdistetun alueen tunnistetiedot,
 - puhdistuksen aloitus- ja lopetuspäivät sekä työn kokonaiskesto,
 - yhteenvetotaulukko maanäytteiden kenttä- ja laboratorioanalyysien tuloksista,
 - kartta, josta selviää, mistä kohdista ja miltä syvyyksiltä pilaantuneita ja kohonneita haitta-ainepitoisuuksia sisältäviä maa-aineksia on poistettu, mille alueelle on jäänyt kohonneita haitta-ainepitoisuuksia sekä jäännöspitoisuusnäytteiden sijainti
 - poistettujen maa-ainesten sekä muiden jättejakeiden vastaanottoaikojen tiedot ja niihin toimitetun jätteen ja maan kokonaismäärät sekä haitta-ainepitoisuudet,
 - yhteenveto vesinäytteiden analyysituloksista ja pilaantuneen veden poistamisesta ja käsittelystä sekä
 - arvio kaivutyön lopputuloksesta sekä siihen liittyvät epävarmuustekijät.

Puhdistuksen loppuraportti on toimitettava tarkastettavaksi Keski-Suomen ELY-keskukselle sekä tiedoksi Hankasalmen kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle kolmen kuukauden kuluessa puhdistuksen päättymisestä.

Päätöksen perustelut

Määräys 1.

Päätöksessä on hyväksytty pilaantuneen maaperän puhdistamista koskevassa ilmoituksessa esitetyt puhdistustasot, koska ne on katsottu riittäviksi ympäristö- ja terveysriskin ehkäisemisen näkökulmasta huomioiden maaperässä todettujen haitta-aineiden ominaisuudet ja alueen maankäyttö.

Määräys 2.

Kaivettavien maa-ainesten haitta-ainepitoisuudet on edellytetty selvittämään näytteenoton avulla, jotta maa-ainekset pystytään toimittamaan niiden vaatimaan käsittelyyn.

Määräys 3.

Poistettavat pilaantuneet ja/tai jätteensekaiset maa-ainekset sekä kohonneita haitta-ainepitoisuuksia sisältävät maa-ainekset, joita ei hyödynnetä määräyksen 5 mukaisesti, on edellytetty toimittamaan ensisijaisesti hyödynnettäväksi ja toissijaisesti loppukäsiteltäviksi luvan omaavaan vastaanotto- ja käsittelypaikkaan, koska jätelain (646/2011) 8 § edellyttää, että kaikessa toiminnassa on

18.9.2023

KESELY/3225/2022

mahdollisuuksien mukaan noudatettava jätelain etusijajärjestystä. Etusijajärjestyksen mukaan vain sellaiset jätteet, joita ei ole mahdollista käyttää uudelleen, kierrättää tai hyödyntää, loppu käsitellään.

Määräykset 4 ja 6.

Jätelain 13 §:ssä edellytetään muun muassa, että jätteestä ja jätehuollosta ei saa aiheutua vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle, roskaantumista, yleisen turvallisuuden heikentymistä taikka muuta näihin rinnastettavaa yleisen tai yksityisen edun loukkausta. Jätteen keräyksessä ja kuljetuksessa on huolehdittava siitä, ettei jätehuollosta aiheudu ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavia päästöjä mukaan lukien melua, hajua tai viihtyisyyden vähenemistä.

Jätelain 121 §:n mukaan jätteen haltijan on laadittava siirtoasiakirja mm. pilaantuneesta maa-aineksesta ja vaarallisesta jätteestä. Siirtoasiakirja on oltava mukana jätteen siirron aikana ja se on annettava jätteen vastaanottajalle. Siirtoasiakirjat on säilytettävä kolmen vuoden ajan.

Jätelain 29 §:n mukaan jätteen saa luovuttaa vain jätelain 11 luvun mukaiseen jätehuoltorekisteriin hyväksytylle kuljettajalle.

Määräys 5.

Kaivettavien maa-ainesten, joiden haitta-aineiden pitoisuudet alittavat puhdistustavoitteet, hyödyntäminen on sallittu kaivantojen täytöissä, koska maa-ainesten sisältämistä haitta-aineista ei riskinarvioinnin perusteella aiheudu terveys- eikä ekologista riskiä.

Määräys 7 ja 8.

Jäännöspitoisuusnäytteiden avulla varmistetaan puhdistustavoitteiden saavuttaminen sekä saadaan tieto maaperään kaivujen jälkeen jäävistä haitta-ainepitoisuuksista.

Määräykset 9 ja 10.

Pilaantuneiden maiden puhdistamista koskeva tiedottaminen, puhdistamisen aikainen kirjanpito ja puhdistamisen raportointi ovat tarpeen viranomaisvalvonnan kannalta.

Sovelletut oikeusohjeet

- Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 16, 133, 136, 190, 191 ja 205 §
- Ympäristönsuojeluasetus (713/2014) 24, 25, 26 §
- Valtioneuvoston asetus maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista (214/2007)
- Jätelain (646/2011) 6, 8, 13, 15, 29, 121 ja 122 §
- Valtioneuvoston asetus jätteistä (978/2021)
- Valtion maksuperustelaki (150/1992)
- Valtioneuvoston asetus (1259/2021) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja

18.9.2023

KESELY/3225/2022

hallintokeskuksen
maksullisista suoritteista vuonna 2022

- Valtioneuvoston asetus vesienhoidon järjestämisestä annetun asetuksen muuttamisesta (341/2009)
- Valtioneuvoston asetus vesiympäristölle vaarallisista ja haitallisista aineista (1022/2006)

Käsittelymaksu ja sen määräytyminen

Asetuksen 1259/2021 maksutaulukon mukaan pilaantuneen maaperän puhdistamisesta tehtävän ilmoituksen käsittely maksaa 55 euroa/h. Tämän ilmoituksen käsittelyyn on kulunut 10 tuntia, joten maksu on 550 euroa. Lasku lähetetään erikseen myöhemmin Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksesta.

Valvonnan maksullisuus

Ympäristönsuojelulain 205 §:n mukaan ELY-keskus voi periä maksun valvontatoimista, jotka ovat tarpeen 136 §:n 2 momentissa tarkoitetun päätöksen noudattamisen varmistamiseksi. Maksun suuruus perustuu valtioneuvoston asetukseen 1259/2021 ja sen liitteenä olevaan maksutaulukkoon.

Päätöksen voimassaoloaika

Tämä päätös on voimassa 18.9.2028 saakka.

Muutoksen haku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä 1.

Päätöksestä tiedottaminen

Keski-Suomen ELY-keskus tiedottaa päätöksen antamisesta julkaisemalla kuulutuksen ja päätöksen ELY-keskusten verkkosivuilla: www.ely-keskus.fi > Ajankohtaiset > Kuulutukset

Tieto päätöksen antamisesta julkaistaan myös Hankasalmen kunnan verkkosivuilla.

Lisätiedot

Asiaa on käsitellyt Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus Ylitarkastaja Petri Poikonen.

Asiakirjan hyväksyntä

Tämä asiakirja on hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt ylitarkastaja Petri Poikonen ja ratkaissut valvontapäällikkö Esa Kuitunen.

Päätös

Kiinteistön omistaja/ ilmoituksen tekijä

18.9.2023

KESELY/3225/2022

Liitteet

Liite 1. Valitusosoitus

Tiedoksi

Hankasalmen kunnan ympäristönsuojeluviranomainen (sähköpostitse)
Suomen ympäristökeskus (sähköpostitse)

18.9.2023

KESELY/3225/2022

Valitusosoitus

Valitusviranomainen

Keski-Suomen elinkeino- liikenne- ja ympäristökeskuksen päätökseen saa hakea muutosta valittamalla **Vaasan hallinto-oikeudelta** kirjallisella valituksella, siten kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) tarkemmin säädetään.

Valitusaika Valitus on tehtävä **30 päivän** kuluessa **päätöksen tiedoksisaannista**. Ajan laskeminen alkaa tiedoksisaantipäivää seuraavasta päivästä. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavaan arkipäivään. **Valitusaika päättyy 25.10.2023**

Sisältö Valituskirjelmässä, joka osoitetaan hallinto-oikeudelle, on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- valittajan nimi ja yhteystiedot
- postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää,
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi ja millä perustein (vaatimukset)
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, on tämän yhteystiedot ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Liitteet Valituskirjelmään on liitettävä

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen,
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisajan kohdasta,
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle

Asiamiehelle, jollei hän ole asianajaja tai julkinen oikeusavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja tai muulla luotettavalla tavalla osoitettava olevansa oikeutettu edustamaan päämiestä.

Toimittaminen

Valitus tehdään kirjallisesti. Valituskirjelmä on toimitettava valitusajan kuluessa:

Vaasan hallinto-oikeus

Käyntiosoite Korsholmanpuistikko 43

Postiosoite PL 204

65101 Vaasa

Vaihde 029 56 42611, Kirjaamo 029 56 42780

Valituskirjelmän voi toimittaa henkilökohtaisesti tai asiamiehen tai lähetin välityksellä taikka lähettäjän omalla vastuulla postitse tai sähköisesti. Valituskirjelmän tulee olla valitusviranomaisella viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

18.9.2023

KESELY/3225/2022

Oikeudenkäyntimaksu

Valittajalta peritään asian käsittelystä Vaasan hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 270 euroa. Tuomioistuinmaksulaissa on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Tämä asiakirja KESELY/3225/2022 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument KESELY/3225/2022 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Poikonen Petri 14.09.2023 14:05

Ratkaisija Kuitunen Esa 14.09.2023 13:25